

Vereniging voor christelijk onderwijs

Medezeggenschap bij benoeming en ontslag van bestuurders

WMS-congres
12 november 2014
Ede

De basis voor medezeggenschap in het onderwijs

- ‘Het gaat hier immers om een maatschappelijke instelling, die mede tot taak heeft mensen voor te bereiden op deelname aan een samenleving, waarin medeverantwoordelijkheid en medezeggenschap een steeds grotere rol spelen.’

Van Kemenade, Poppe en Worrell

Kamerstukken II 1977/78, 15 057 nrs. 1-3 p. 10

Democratie

- Democratie (δημοκρατία):
een staatsvorm, waarbij
  1. het volk (door vertegenwoordigers) zichzelf regeert, en
  2. vrijelijk zijn meningen en wensen kan uiten.

Het uiten van meningen en wensen

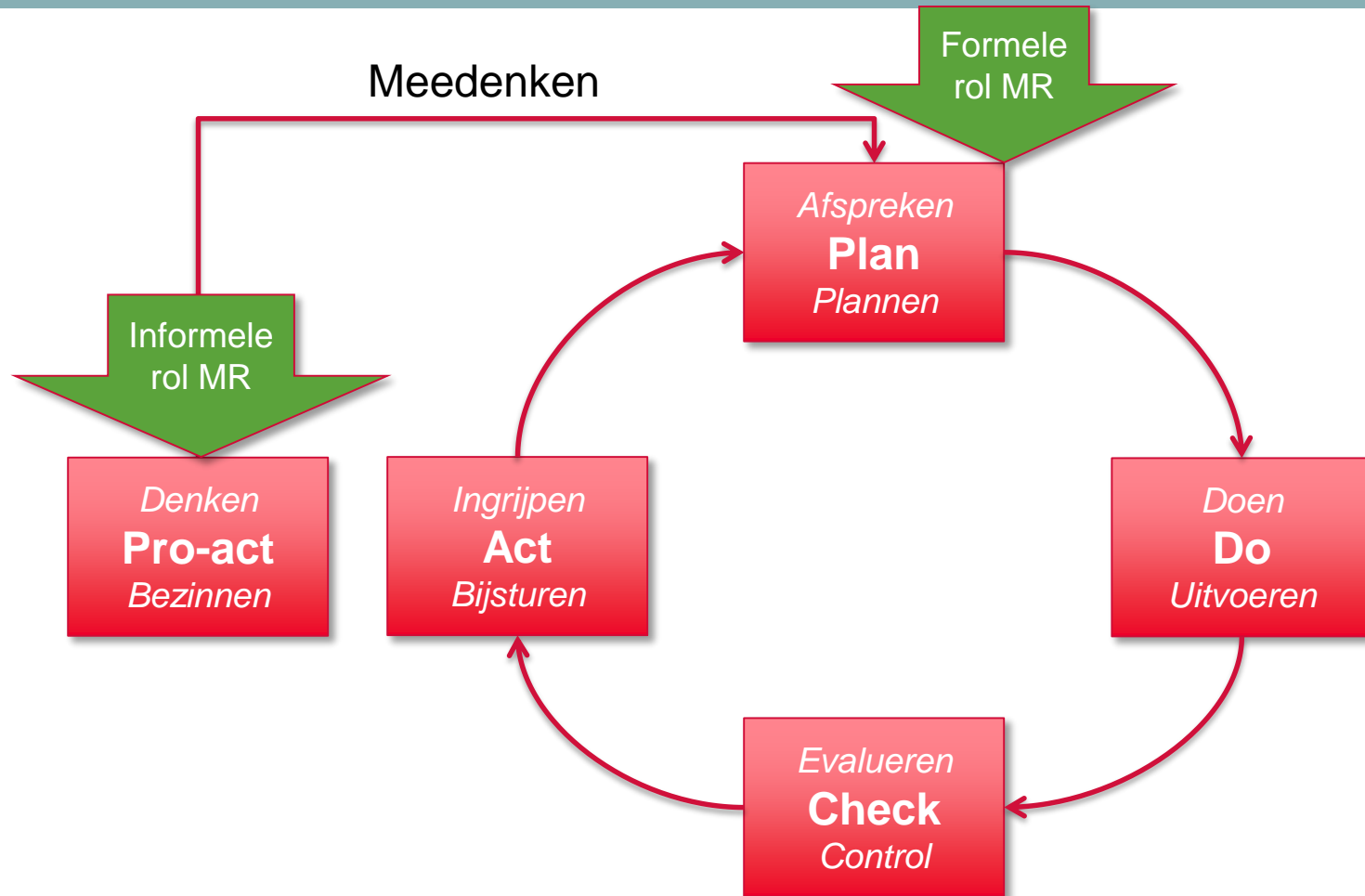
- Meeweten
- Meedenken
- Meepraten
- Meebeslissen

Meeweten

- Artikel 8 WM:
  - Alle inlichtingen die de MR voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijze nodig heeft
  - Begroting en beleidsvoornemens
  - Basis voor bekostiging
  - Jaarverslag
  - Uitgangspunten voor bevoegd gezag bij uitoefening bevoegdheden (governance)
  - Uitspraak klachtencommissie
  - Arbeidsvoorwaardelijke regelingen
  - Zakelijke gegevens

Meedenken

Meepraten

- Adviesbevoegdheden
  - Gevraagd: artikel 11 WMS
  - Ongevraagd: artikel 6 lid 2 WMS
- *Critical friends*

Meebeslissen

- Instemmingsbevoegdheden
  - Artikel 10, 12, 13 en 14 WMS
- Let op: meeweten, meedenken en meepraten kunnen allemaal informeel plaatsvinden, maar bij meebeslissen moet sprake zijn van formele medezeggenschap.

De keuze van de gezagsdragers in de onderneming

- De OR heeft *geen* bevoegdheid bij de benoeming van bestuurders.*
- Bij de grote nv: voordracht voor commissaris wordt voorgelegd aan OR (artikel 2:158 BW)
- Bij de bv: de OR kan personen aanbevelen voor de voordracht als commissaris (artikel 1:268 BW)
- Procedure voor de OK bij ontbreken van overeenstemming

* Artikel 1 lid 1 onder e WOR: hij die alleen dan wel te zamen met anderen in een onderneming rechtstreeks de hoogste zeggenschap uitoefent bij de leiding van de arbeid.

NB1: dit is niet (per definitie) hetzelfde begrip als de bestuurder van een rechtspersoon in Boek 2 BW.

NB2: voor de toepassing van de WOR is binnen de overheid dit begrip niet eender te hanteren. (artikel 46d lid 1 WOR).

De keuze van de gezagsdragers in de zorginstelling

- Artikel 3 lid 1 WMCZ: De zorgaanbieder stelt de cliëntenraad in ieder geval in de gelegenheid advies uit te brengen over elk voorgenomen besluit dat de instelling betreft, inzake (..) f. het benoemen van personen die rechtstreeks de hoogste zeggenschap zullen uitoefenen bij de leiding van arbeid in de instelling.
- Het orgaan dat het besluit neemt legt de adviesvraag aan de cliëntenraad voor (*Kamerstukken II 1992/93, 23 041, nr. 3, p. 13*)
- De status van dit advies is die van een ongevraagd advies in het onderwijs

De keuze van de gezagsdragers in het PO/VO: de wet

- Artikel 11 WMS: De medezeggenschapsraad wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot in ieder geval de volgende aangelegenheden: (..) h. aanstelling of ontslag van de schoolleiding.

De keuze van de gezagsdragers in het PO/VO: de wet

- Artikel 1 WMS: Deze wet verstaat onder: (..) h. «schoolleiding»: (..) de rector, directeur of de leden van de centrale directie, bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs, alsmede de conrectoren of de adjunct-directeuren.

De keuze van de gezagsdragers in het PO/VO: de wet

- Artikel 16 WMS: 2. De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad wordt tevens vooraf in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot: (..) c. de aanstelling of het ontslag van personeel dat is belast met managementtaken ten behoeve van meer dan een school.

Casus 1 tot en met 6

En nu de jurisprudentie (1)

- De definitie schoolleiding is limitatief (16 april 2009, 104010)
- Participatie in BAC tast adviesbevoegdheid MR niet aan (26 juni 2009, 104176)
- Adviesbevoegdheid betreft concreet voorstel tot benoeming of ontslag, niet (alleen) beleid (16 oktober 2014, 106236, 30 juni 2010, 104504; 3 juli 2008, 08.011)

En nu de jurisprudentie (2)

- Adviesbevoegdheid bij benoeming conrector tot rector (19 oktober 2009, 104227) of benoeming boventallig directielid (5 november 2010, 104525)
- Adviesbevoegdheid bij (tweede) benoeming ad interim (17 november 2009, 104268; 17 september 2011, 104917)
- Adviesbevoegdheid betreft ontslag-niet-op-eigen-verzoek (7 januari 2009, 08.021; 12 juni 2012, 105346), ook als er een getekende vaststellingsovereenkomst is (19 augustus 2013, 1057680)

Medezeggenschap en de scheiding van bestuur en toezicht

- Artikel 17a lid 2 WPO/24 d lid 2 WVO: Bij de benoeming van de leden van de raad van toezicht wordt de medezeggenschapsraad van de school, bedoeld in artikel 3 van de Wet medezeggenschap op scholen, in de gelegenheid gesteld een bindende voordracht te doen voor een lid.
- Artikel 11 WMS: : De medezeggenschapsraad wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot in ieder geval de volgende aangelegenheden: (..) q. vaststelling van de competentieprofielen van de toezichthouders en het toezichthoudend orgaan.

Wet versterking bestuurskracht (nog niet gepubliceerd)

- Artikel 11, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:
  1. Na onderdeel h wordt een onderdeel h1 ingevoegd, luidend:
h1. aanstelling of ontslag van de leden van het bestuur;.
  2. In onderdeel q wordt na “het toezichthoudend orgaan” ingevoegd: , alsmede van de leden van het bestuur;.

Kritiek

- Aanstelling of benoeming?
- Hoe zit het met een uitvoerend (dagelijks) bestuur dat uit vrijwilligers bestaat?
- Wie vraagt advies?
- Relatie met functiecontract?
- Wie is nou eigenlijk het bevoegd gezag bij een one-tier-model?

Vragen, discussie, opmerkingen

- Zeg het maar ...

